

سیاست‌های کلان تأمین اجتماعی

علی آقامحمدی

۱۳۹۹/۱۰/۰۳

اصول مرتبط قانون اساسی با سیاست‌های کلی رفاه و تامین اجتماعی (اصول ۳، ۲۱، ۲۸، ۲۹، ۳۱ و ۴۳)

اصل ۳: دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم، همه امکانات خود را برای امور زیر به کار برد.
بند ۹: رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه، در تمام زمینه های مادی و معنوی.
بند ۱۲: پی ریزی اقتصادی صحیح و عادلانه بر طبق ضوابط اسلامی جهت ایجاد رفاه و رفع فقر و بر طرف ساختن هر نوع محرومیت در زمینه های تغذیه و مسکن و کار بهداشت و تعمیم بیمه.

اصل ۲۱: دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:
بند ۲: حمایت مادران، بالخصوص در دوران بارداری و حضانت از فرزند و حمایت از کودکان بی سرپرست.
بند ۴: ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست.

اصل ۲۸: هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد نماید.

اصل ۲۹: برخورداری از تامین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح و نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره حقی است همگانی.
دولت مکلف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایت‌های مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تامین کند.

اصل ۳۱: داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است. دولت موظف است با رعایت اولویت برای آنها که نیازمندترند به خصوص روستائینان و کارگران زمینه اجرای این اصل را فراهم کند.

اصل ۴۳: برای تامین استقلال جامعه و ریشه کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد، با حفظ آزادی او، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران بر اساس ضوابط زیر استوار است:
بند ۱: تامین نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه.
بند ۲: تامین شرایط و امکانات کار برای همه: به منظور رسیدن به اشتغال کامل و قرار دادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کارند، ولی وسایل کار ندارند، در شکل تعاونی، از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر که نه به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص منتهی شود و نه دولت را به صورت یک کار فرمای بزرگ مطلق درآورد. این اقدام باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه ریزی عمومی اقتصادی کشور در هر یک از مراحل رشد صورت گیرد.

احکام مرتبط سند چشم انداز با سیاستهای کلی رفاه و تامین اجتماعی

جامعه ایرانی در افق این چشم انداز چنین ویژگی هایی خواهد داشت:

- توسعه یافته ... با تأکید بر مردم سالاری دینی، عدالت اجتماعی ... حفظ کرامت و حقوق انسانها و بهره‌مند از امنیت اجتماعی ...

- **برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین اجتماعی**، فرصتهای برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، فساد و تبعیض...

- فعال ... برخوردار از ... روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی

ملاحظه: در تهیه، تدوین و تصویب برنامه های توسعه و بودجه های سالیانه این نکته مورد توجه قرار گیرد که: ... کاهش فاصله درآمد میان دهک های بالا و پایین جامعه ... باید متناسب با سیاستهای توسعه و اهداف و الزامات چشم انداز تنظیم و تعیین گردد و این سیاستها و هدفها بطور کامل مراعات شود.

مفاهیم و مضامین مرتبط منشور گام دوم انقلاب با سیاستهای کلی رفاه و تامین اجتماعی

گزاره هایی نظیر "عدالت"، "عزت"، "سر بلندی ایران و ایرانی"، "ملتی با عزت"، "**سرآمد در گسترش خدمات اجتماعی**"، "توزیع عدالت محور"، "بودجه بندی نامتوازن" و گزاره هایی نظیر، "**خامساً: کفه عدالت را در تقسیم امکانات عمومی کشور سنگین کرد**"، "جابجایی خدمت و ثروت از مرکز به همه جای کشور"، "**فقر و غنا در مادیات و معنویات بشر اثر می گذارد**." اقتصاد البته هدف جامعه اسلامی نیست اما وسیله ای است که بدون آن نمی توان به هدفها رسید"، "**عدالت ملاک مشروعیت** و عدالت، در صدر هدفهای اولیه همه بعثتهای الهی است"، "دلهای مسئولان بطور دائم باید برای **رفع محرومیت ها بتپد و از شکافهای عمیق طبقاتی بشدت بیمناک باشد**"، "**تبعیض در توزیع منابع عمومی** و میدان دادن به ویژه خواری و مدارا با فریبکاران اقتصادی که همه به بی عدالتی می انجامد بشدت ممنوع است **همچنین غفلت از قشرهای نیازمند حمایت، به هیچ رو مورد قبول نیست**" همگی دلالت بر ضرورت توجه به مقوله رفاه و تامین اجتماعی دارند.

ایده اولیه سیاست‌های کلی تامین اجتماعی

شماره : ۱ / ۳۱-۷۷

تاریخ : ۱۳۹۵/۸/۱۱

پست : ندارد

بستایی

دفتر مقام معظم رهبری

جناب آقای دکتر حسن روحانی دام توفیق

دیرمترجم مجمع تشخیص مصلحت نظام

سلام علیکم،

در اجرای فرآیند تعیین سیاست‌های کلی نظام، ایده اولیه سیاست‌های کلی تامین اجتماعی به شرح ذیل ایفاد می‌گردد. شایسته است پیش‌نویس سیاست‌های کلی مربوط جهت بررسی در کمیسیون دائمی مشترک ارائه گردد:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ایده اولیه سیاست‌های کلی تامین اجتماعی

ایجاد رفاه عمومی، برطرف ساختن هر نوع فقر و محرومیت، حمایت از بی‌سرپرستان و از کارافتادگان و آنچه از اهداف مصرح در اصول ۲۱، ۲۸، ۲۹، ۳۱ و ۳۳ قانون اساسی آمده، که چشم‌انداز تامین اجتماعی در نظام جمهوری اسلامی را مشخص کرده است، اقتضا می‌کند که نظامی کارآمد، توانمندساز، عدالت بنیان، کرامت بخش و جامع برای تامین اجتماعی همگان، برگرفته از الگوهای اسلامی در زمینه تکافل اجتماعی، در اقتصادی صحیح و عادلانه، با نظام اداری کارآمد، حذف تشکیلات غیرضرور و رفع تبعیض‌های ناروا و با بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی و درآمدهای عمومی طراحی و اجرا شود. بنابراین سیاست‌های کلی تامین اجتماعی، بر اساس اصول ذیل تهیه شود:

- ۱- استقرار نظام یکپارچه، شفاف، کارآمد، مستقل، فراگیر و چند لایه تامین اجتماعی با اتخاذ رویکرد فعال از سوی دولت در مقوله رفاه و تامین اجتماعی، تحولات اساسی در صندوق‌ها و بیمه‌های اجتماعی و تفکیک منابع سلامت از بازنشستگی.
- ۲- پایبندی به حقوق و رعایت تعهدات بین نسلی، تامین منابع پایدار، رعایت محاسبات بیمه‌ای و تعادل بین منابع و مصارف و حفظ ارزش ذخایر سازمان‌ها و صندوق‌ها به عنوان اموال مردم با تأکید بر امانت داری، امنیت، سودآوری، شفافیت و پاسخگویی.
- ۳- انسجام بخشی به وظایف حاکمیتی و اعمال آن و واگذاری تصدی‌گری‌ها، به جز موارد ضروری، به مردم.
- ۴- گسترش نقش و حضور همه جانبه مردم در برنامه جامع فقرزدایی و رفاه اجتماعی و مسابقه خیر، با ترویج فرهنگ و گفتار اسلامی، تشویق مؤثر آنان و رفع موانع حضور.
- ۵- یکپارچه‌سازی خدمات پیشگیری، بهداشت و درمان و گسترش کمی و کیفی و سطح‌بندی بیمه‌های سلامت و بیمه‌های اجتماعی.
- ۶- پویایی سرمایه انسانی و توانمندسازی مردم و تحقق اقتصاد عدالت بنیان با تأکید بر جوان‌سازی جمعیت.

محمد علی محمدی

ایده اولیه سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی

ایجاد رفاه عمومی، برطرف ساختن هر نوع فقر و محرومیت، حمایت از بی سرپرستان و ازکارافتادگان و آنچه از اهداف مصرح در اصول ۲۱، ۲۸، ۲۹، ۳۱ و ۴۳ قانون اساسی آمده، که چشم انداز تأمین اجتماعی در نظام جمهوری اسلامی را مشخص کرده است، اقتضاء می کند که نظامی کارآمد، توانمندساز، عدالت بنیان، کرامت بخش و جامع برای تأمین اجتماعی همگان، برگرفته از الگوی اسلامی در زمینه تکافل اجتماعی، در اقتصادی صحیح و عادلانه، با نظام اداری کارآمد، حذف تشکیلات غیرضرور و رفع تبعیض های ناروا و با بهره گیری از مشارکتهای مردمی و درآمدهای عمومی طراحی و اجراء شود. بنابراین سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی، براساس اصول ذیل تهیه شود :

- ۱- استقرار نظام یکپارچه، شفاف، کارآمد، مستقل، فراگیر و چند لایه تأمین اجتماعی با اتخاذ رویکرد فعال از سوی دولت در مقوله رفاه و تأمین اجتماعی، تحولات اساسی در صندوقها و بیمه های اجتماعی و تفکیک منابع سلامت از بازنشستگی.
- ۲- پایبندی به حقوق و رعایت تعهدات بین نسلی، تأمین منابع پایدار، رعایت محاسبات بیمه ای و تعادل بین منابع و مصارف و حفظ ارزش ذخایر سازمانها و صندوقها به عنوان اموال مردم با تأکید بر امانت داری، امنیت، سودآوری، شفافیت و پاسخگویی.
- ۳- انسجام بخشی به وظایف حاکمیتی و اعمال آن و واگذاری تصدیگری ها، به جز موارد ضروری به مردم.
- ۴- گسترش نقش و حضور همه جانبه مردم در برنامه جامع فقرزدایی و رفاه اجتماعی و مسابقه خیر، با ترویج فرهنگ و گفتمان اسلامی، تشویق موثر آنان و رفع موانع حضور.
- ۵- یکپارچه سازی خدمات پیشگیری، بهداشت و درمان و گسترش کمی و کیفی و سطح بندی بیمه های سلامت و بیمه های اجتماعی.
- ۶- پویایی سرمایه انسانی و توانمندسازی مردم و تحقق اقتصاد عدالت بنیان با تأکید بر جوان سازی جمعیت.

توانمندسازی راهکار جلوگیری از چرخه نسلی شدن فقر

نقش ها و کارکردهای نظام چند لایه تامین اجتماعی کشور عدالت اجتماعی در تحقق وظایف حاکمیت

دو وظیفه اصلی حاکمیت در قبال مردم از نظر اسلام

توازن اجتماعی

جلوگیری از افزایش شکاف طبقاتی و حفظ توازن اقتصادی اقشار مردم

تکافل اجتماعی

کفالت آحاد جامعه در مقابل پریشانیهای اقتصادی (کسر یا قطع درآمد)، توانمندسازی و رفع جلوه های بارز فقر

سیاستهای بازتوزیع درآمدها

نظام مالیاتی
(مالیات اجتماعی)

سیاستهای جبرانی و چتر ایمنی اجتماعی

بیمه های اجتماعی

امور امداد اجتماعی و حمایت اجتماعی

وضع موجود ساختاری سازمانها، صندوقها و بنیادهای فعال در حوزه های مختلف نظام جامع رفاه و تامین اجتماعی کشور

حوزه امدادی (۶)

شامل امداد،
نجات در حوادث
غیر مترقبه (۶)

- ۱) سازمان جمعیت هلال احمر
- ۲) ستاد مدیریت بحران حوادث
- ۳) ستاد پدافند غیر عامل
- ۴) موقوفات
- ۵) سمن ها (NGO)
- ۶) خیریه ها

حوزه حمایتی و توانبخشی (۱۵)

شامل خدمات حمایتی و توانبخشی و اعطای یارانه و کمکهای مالی به افراد و خانواده‌های نیازمندی است که به دلایل گوناگون قادر به کار نیستند و یا درآمد آنان تکافوی حداقل زندگی آنان را نمی‌نماید:

سازمان با ماهیت دولتی و یا بهره مذکور منابع دولتی (۶)

- ۱) سازمان بهزیستی کشور
- ۲) کمیته امداد امام خمینی (ره)
- ۳) بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
- ۴) سازمان اجتماعی کشور
- ۵) صندوق کارآفرینی امید
- ۶) معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور

نهادهای و بنیادها (۶)

- ۱) بنیاد مستضعفان
- ۲) بنیاد علوی
- ۳) بنیاد پانزده خرداد
- ۴) ستاد اجرائی فرمان امام (ره)
- ۵) بنیاد برکت
- ۶) بنیادهای تعاون (تاجا، سپاه، بسیج و ...)

سایر (۳)

- ۱) موقوفات
- ۲) سمن ها (NGO)
- ۳) خیریه ها

حوزه بیمه های اجتماعی و درمانی (۲۲)

صندوق ها با ماهیت دولتی (۳)

- ۱) صندوق بازنشستگی کشوری (زیر مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)
- ۲) سازمان تامین اجتماعی نیروهای مسلح
- ۳) صندوق بازنشستگی کارکنان «واجا»

صندوق ها با ماهیت عمومی غیر دولتی (عام) (۲)

- ۱) سازمان تامین اجتماعی (زیر مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)
- ۲) صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر (زیر مجموعه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)

صندوق ها با ماهیت عمومی و دولتی خاص (اختصاصی) (۱۷)

- ۱) صندوق بازنشستگی کارکنان شرکت نفت
- ۲) صندوق بازنشستگی کارکنان بانک ها
- ۳) صندوق بازنشستگی کارکنان بانک مرکزی
- ۴) صندوق بازنشستگی کارکنان بیمه ایران
- ۵) صندوق بازنشستگی کارکنان بیمه مرکزی
- ۶) صندوق بازنشستگی کارکنان سازمان بنادر و دریانوردی
- ۷) صندوق بازنشستگی کارکنان سازمان گسترش و نوسازی صنایع (آینده ساز)
- ۸) صندوق بازنشستگی شرکت مخابرات
- ۹) صندوق بازنشستگی کارکنان صنایع ملی مس ایران
- ۱۰) صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد ایران
- ۱۱) صندوق بازنشستگی ذخیره فرهنگیان
- ۱۲) صندوق بازنشستگی کارکنان وزارت جهاد کشاورزی (منحله)
- ۱۳) صندوق حمایت وکلا و کارگشایان دادگستری
- ۱۴) صندوق بازنشستگی کارکنان هواپیمایی هما
- ۱۵) صندوق بازنشستگی کارکنان صدا و سیما
- ۱۶) صندوق بازنشستگی کارکنان شهرداری تهران
- ۱۷) صندوق اعتباری هنر

فهرست مسائل نظام تأمین اجتماعی (وضع موجود)

۱	عدم فراگیری پوشش ها و خدمات
۲	عدم جامعیت پوشش یا خدمات
۳	عدم کفایت پوشش ها و خدمات
۴	عدم پایداری مالی طرح های امدادی، حمایتی و بیمه ای
۵	محرومیت و نابرابری های پیشینی
۶	محرومیت و نابرابری های پسینی
۷	عدم دسترسی عادلانه به پوشش ها و خدمات
۸	عدم بهره مندی عادلانه از منابع عمومی
۹	ساختارهای متعدد و پراکنده
۱۰	سازوکارهای متنوع و متکثر
۱۱	فقدان سیاست رفاهی متعین
۱۲	فقدان نهاد قاعده گذار و تنظیم گر
۱۳	عدم ابتناء به اطلاعات ثبتی و عملیاتی
۱۴	عدم انجام آزمون وسع براساس لایه بندی و سطح بندی خدمات

	مسائل موجود	شرح کلی مساله
۱	عدم فراگیری پوشش ها و خدمات	کامل نبودن ضریب نفوذ پوشش ها و خدمات، محرومیت از پوشش ها و خدمات، وجود موانع برقراری پوشش ها، فقدان محرک ها و مشوق ها برای اخذ پوشش ها، عدم اجبار و الزام به مشارکت
۲	عدم جامعیت پوشش یا خدمات	عدم ارائه پوشش ها و خدمات مورد نیاز ذینفعان، عدم ارائه کف حمایتها و حداقل پوشش ها، تمرکز بر روشهای نقدی و عدم توجه به فقر چند بعدی
۳	عدم کفایت پوشش ها و خدمات	عدم تناسب خدمات و پوشش های ارائه شده با نیاز افراد هم از نظر نوع و هم از نظر میزان و کیفیت خدمات ، عدم توجه کافی به مصون سازی ، پیشگیری، توانبخشی و توانمند سازی و باز اجتماعی شدن ، نسلی و چرخه ای شدن فقر و آسیب اجتماعی
۴	عدم پایداری مالی طرح های امدادی، حمایتی و بیمه ای	عدم تأمین و تضمین بار مالی تعهدی و بین نسلی، عدم رعایت تعادل منابع و مصارف، عدم رعایت اصول، قواعد و محاسبات بیمه ای ، توزیع نابرابر اعتبارات و اولویت یابی نا صحیح
۵	محرومیت و نابرابری های پیشینی	عدم تقدم مصون سازی و پیشگیری بر درمان، عدم توجه به سرچشمه های ایجاد فقر و آسیب، عدم ملازمت و مقارنت پیشرفت و عدالت، عدم اولویت بخشی به مصون سازی و پیشگیری و تمرکز بر درمان ، فقر زیر ساختی
۶	محرومیت و نا برابری های پسینی	عدم توجه به توانبخشی و توانمندسازی و باز اجتماعی شدن ، عدم ایجاد فرصت های برابر اقتصادی و اجتماعی ، عدم ترمیم امکانات و ظرفیت ها، محرومیت مضاعف مناطق و افراد محروم از امکانات و ظرفیت ها
۷	عدم دسترسی عادلانه به پوشش ها و خدمات	عدم توجه به توازن منطقه ای و آمایش سرزمین در توزیع امکانات و ظرفیت ها، محرومیت مضاعف مناطق و افراد محروم از امکانات و ظرفیت ها
۸	عدم بهره مندی عادلانه از منابع عمومی	بهره مندی نا متعادل و نا متوازن از منابع عمومی، جذب بیشتر منابع و اعتبارات توسط دستگاهها و افراد برخوردار، سرانه نا برابر از بودجه رفاهی ، اولویت بندی نا صحیح
۹	ساختارهای متعدد و پراکنده	رویکردهای بخشی و دستگاهی ، سازمانها و صندوقها و موسسات متعدد با رویکرد بخشی، عدم رعایت صرفه در مقیاس، ساختارهای موازی، فعالیتهای مضاعف
۱۰	سازوکارهای متنوع و متکثر	فقدان وحدت رویه، عدم تفکیک نظام بازنشستگی از بیمه بازنشستگی، عدم تفکیک نظام سلامت از نظام بیمه سلامت
۱۱	فقدان سیاست رفاهی متعین	ریل گذاری ، فصل الخطاب برای همه اجزای حاکمیت دولت، تعیین حقوق و تکالیف متقابل دولت و مردم، ایجاد اتفاق نظری و اجماع عملی، تفویض و تنفیذ اختیارات
۱۲	فقدان نهاد قاعده گذار و تنظیم گر	عدم تعیین ارکان تصمیم سازی ، تصمیم گیری، اجرایی و نظارتی، تنظیم گری قوانین و مقررات، وحدت رویه و استانداردسازی، نظارت، گزارش گیری و گزارش دهی، رصد و پایش
۱۳	عدم ابتناء به اطلاعات ثبتی و عملیاتی	همپوشانی و برخورداری مضاعف و من غیر حق، خلاء پوشش و عدم دسترسی، اتکاء به آمارهای سرشماری ، روندی و دستگاهی برای تخصیص منابع، تعارضات بخشی و دستگاهی، عدم تمرکز اطلاعات
۱۴	عدم انجام آزمون وسیع براساس لایه بندی و سطح بندی خدمات	عدم لایه بندی و تفکیک و تمایز حوزه های امدادی، حمایتی و بیمه ای، عدم سطح بندی خدمات و پوشش ها(پایه، مازاد و مکمل)، عدم انجام آزمون وسیع برای تعیین استطاعت و استحقاق

	مسائل موجود	راهکار کلی
۱	عدم فراگیری پوشش ها و خدمات	لزوم تعمیم کامل پوشش پایه و تامین و تضمین حد کفاف (حداقل نیازهای اساسی) برای همگان، رفع موانع اخذ پوشش بیمه ای، ایجاد مشوق و محرک و یا اجبار و شبه اجبار برای اخذ پوشش بیمه ای، اعطای یارانه بیمه ای
۲	عدم جامعیت پوشش یا خدمات	تعمیم پوشش بیمه بیکاری به همه شاغلین و جویندگان کار، برقراری پوشش کامل مستمری سالمندان برای افراد فاقد پوشش، توجه به فقر چند بعدی، توجه به فقر زیر ساختی (مسکن، بهداشت، آموزش و...)
۳	عدم کفایت پوشش ها و خدمات	نیازسنجی و اولویت بندی صحیح براساس آزمون وسیع، غربالگری و هدف یابی موثر، مصون سازی و پیشگیری، توانبخشی، توانمندسازی و باز اجتماعی شدن افراد فقیر و آسیب دیده
۴	عدم پایداری مالی طرح های امدادی، حمایتی و بیمه ای	تمرکز هدفمندسازی واقعی یارانه های اجتماعی، وضع مالیات اجتماعی، ایجاد زمینه مشارکت ذینفعان در تامین مالی به تناسب توان مالی، رعایت اصول و قواعد بیمه ای، توزیع عادلانه منابع
۵	محرومیت و نابرابری های پیشینی	اقتصاد عدالت بنیان، اولویت دادن به مصون سازی و پیشگیری، برابر سازی فرصتهای اقتصادی و اجتماعی، ایجاد زمینه مهاجرت معکوس یا روند معکوس توزیع امکانات به مناطق و افراد کم برخوردار
۶	محرومیت و نا برابری های پسینی	حمایت از اقشار ضعیف، کمک به اقشار ضعیف برای رسیدن به فرصتهای برابر، ترمیم و جبران خسارات محرومیت ها و عقب ماندگی ها
۷	عدم دسترسی عادلانه به پوشش ها و خدمات	ایجاد پوشش فراگیر، اولویت بخشی به مناطق کم برخوردار (محروم مرزی)، استخراج نقشه و اطلس فقر و آسیب و رصد پویایی های فقر و آسیب اجتماعی
۸	عدم بهره مندی عادلانه از منابع عمومی	ایجاد سرانه متناسب در بهره مندی از منابع عمومی، تمرکز یارانه های اجتماعی بر رفع فقر و آسیب، اعمال رویکرد ذینفع محور به جای دستگاه محور در توزیع منابع
۹	ساختارهای متعدد و پراکنده	تقسیم کار نوین و حیطة بندی فعالیت دستگاه ها، تجمیع، ادغام و انحلال دستگاههای موازی و غیر ضرور، تنظیم گری بجای تمرکز ساختاری
۱۰	سازوکارهای متنوع و متکثر	ایجاد وحدت رویه و استانداردهای فعالیتها، تفکیک نظامات تولید، تامین مالی و ارائه خدمت از یکدیگر، قاعده گذاری و ریل گذاری خدمات با رویکرد پلتفرمی
۱۱	فقدان سیاست رفاهی متعین	ابلاغ سیاستهای کلی تامین اجتماعی، تعیین سیاست رفاهی و ریل گذاری مسیر حرکتی تمام قواء، تعیین عالیترین رکن تصمیم گیری
۱۲	فقدان نهاد قاعده گذار و تنظیم گر	تعیین محوریت و تولید برای ایجاد تناسب اختیار و مسئولیت، ایجاد ضمانت اجرایی برای تصمیمات، ایجاد تمرکز در راهبری کلان، تعیین بسته خدمت و جامعه هدف
۱۳	عدم ابتناء به اطلاعات ثبتی و عملیاتی	ایجاد پایگاه ملی ایرانیان از طریق تبادل اطلاعات مربوط به کلیه دریافتها و پرداختهای رفاهی، ایجاد سامانه، پایگاه اطلاعات و پنجره واحد خدمات تامین اجتماعی، رویکرد پلتفرم دیجیتالی
۱۴	عدم انجام آزمون وسیع براساس لایه بندی و سطح بندی خدمات	لایه بندی (امدادی، حمایتی و بیمه ای) و سطح بندی لایه بیمه ای (پایه مازاد و مکمل) خدمات و پوشش ها، تشکیل پرونده الکترونیک مبتنی بر کد ملی، کد پستی و کد شغلی، آزمون وسیع (استطاعت و استحقاق)

کامل نبودن ضریب نفوذ پوشش ها و خدمات، محرومیت از پوشش ها و خدمات، وجود موانع برقراری پوشش ها، فقدان محرک ها و مشوق ها برای اخذ پوشش ها، عدم اجبار و الزام به مشارکت

۱ عدم فراگیری پوشش ها و خدمات

لزوم تعمیم کامل پوشش پایه و تامین و تضمین حد کفاف (حداقل نیازهای اساسی) برای همگان، رفع موانع اخذ پوشش بیمه ای، ایجاد مشوق و محرک و یا اجبار و شبه اجبار برای اخذ پوشش بیمه ای، اعطای یارانه بیمه ای

- کلیه افراد توانمند و دارای استطاعت مالی و نیز اقشار ضعیف قابل توانمندسازی که مشمول قوانین بیمه بازنشستگی کشوری، لشکری و کار و تامین اجتماعی نیستند و فاقد رابطه مزد بگیری می باشند، تحت پوشش بیمه اجتماعی سطح پایه (درمان، بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت) قرار می گیرند. میزان سهم شرکت دولت براساس آزمون وسیع تعیین می گردد. این حکم شامل مددجویان فعلی نهادهای حمایتی نیز می باشد تا پس از توانبخشی و توانمندسازی و خود اتکایی بتوانند پوشش بیمه ای خود را تداوم ببخشند.
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کلیه سازمانهای بیمه گر اجتماعی مکلفند تمامی موانع بیمه شدن اقشار مختلف نظیر صاحبان حرف و مشاغل آزاد و تجاری، افراد دارای توان و درآمد غیر مزدی و آزادکاران را رفع نمایند.
- دولت مکلف است برای تمامی اقشار ضعیف قابل توانمندسازی و آسیب دیدگان اجتماعی اقدامات لازم در زمینه توانبخشی، آموزش های فنی و حرفه ای، ارتقاء مهارت، ایجاد زمینه اشتغال و یا راه اندازی کسب و کار خرد و خانگی، باز اجتماعی شدن و بازگشت به محیط خانواده کار و جامعه را فراهم نموده و تا زمان تحقق توانمندی و خود اتکایی آنان، نسبت به برقراری مقرری بیکاری و مقرری کمک معیشتی و نیز پرداخت حق بیمه پوشش بازنشستگی آنان اقدام نماید.
- اقشار ضعیف غیر قابل توانمندسازی نظیر معلولین، سالمندان، بیماران لا علاج و صعب العلاج، از کار افتادگان کلی، کودکان بی سرپرست و بد سرپرست، زنان سرپرست خانوار علاوه بر دریافت مستمری کمک معیشتی براساس آزمون وسیع از خدمات و مساعدتها و کمکهایی نظیر تامین سرپناه موقت، غذا و پوشاک، مستمری، مراقبت و نگهداری، مشاوره و مددکاری، برخوردار خواهند شد.
- اجبار کامل پوشش بیمه ای شاغلین و مزدبگیران
- شبه اجباری کردن بیمه های اجتماعی (مشروط کردن برخورداری از برخی خدمات اجتماعی رایگان به اخذ پوشش)
- قراردادن مشوق های بیمه ای (مشوق مالیاتی برای کارفرما و بیمه شده - معافیت حق بیمه از مالیات)
- حذف عوامل بازدارنده پوشش (رفع شروط و قیود مربوط به رسمیت کارگاه برای مشمول بیمه - رفع شروط غیرضرور برای شروع بیمه پردازی به استثنای سن)
- تضمین استمرار پوشش (ایجاد امکان تداوم بیمه پردازی برای تغییر محل خدمت یا شغل و یا در صورت دارا بودن توان مالی (درآمدهای غیرشغلی)
- ایجاد امکان لکه گیری و ترمیم سوابق (خلاء سابقه)
- ایجاد امکان ادامه بیمه اختیاری
- ایجاد امکان اخذ پوشش بیمه ای برای همگان

عدم ارائه پوشش ها و خدمات مورد نیاز ذینفعان، عدم ارائه کف حمایتها و حداقل پوشش ها، تمرکز بر روشهای نقدی و عدم توجه به فقر چند بعدی

عدم جامعیت پوشش یا خدمات

۲

تعمیم پوشش بیمه بیکاری به همه شاغلین و جویندگان کار، برقراری پوشش کامل مستمری سالمندان برای افراد فاقد پوشش، توجه به فقر چند بعدی، توجه به فقر زیر ساختی (مسکن، بهداشت، آموزش و...)

- سطح بندی خدمات و تعیین کف خدمات و پوشش ها بعنوان پایه که بایستی برای آحاد جامعه تضمین و تامین گردد.
- بازتعریف بسته خدمات جامع و فراگیر بیمه‌ای / حمایتی و خدمتی بر مبنای نیاز اساسی گروه‌های هدف
- تفکیک نظام جبران خدمت و خدمات رفاهی از خدمات اجتماعی و منع انجام آنها از محل اعتبارات دولتی دستگاه‌ها
- تفکیک و تمایز بین خدمات حمایتی و امدادی ناظر به فقر و محرومیت با امتیازات و ترجیحات ناظر به معلولیت و سالمندی
- توسعه جامعیت خدمات (بیمه بیکاری و ...) به تمامی جمعیت تحت پوشش سازمان‌ها و صندوق‌های بیمه‌گر اجتماعی
- توسعه دامنه خدمات امداد اجتماعی به آحاد جامعه و تعمیم و تسری کامل چتر خدمات حمایت‌ها و مساعدت‌های اجتماعی به تمامی اقشار و گروه‌های هدف
- ترویج سبک زندگی اسلامی-ایرانی و اعمال رویکرد اجتماع محور مبتنی بر تحکیم نهاد خانواده و تقویت پیمان‌ها، همکاری‌ها و مشارکت‌های جمعی
- ارائه انواع یارانه‌ها و حمایت‌ها برای رفع انواع فقر متناسب با نیاز و قابلیت‌های افراد (یارانه بیمه‌ای، یارانه معیشتی، یارانه آموزش و ...)

<p>عدم تناسب خدمات و پوشش های ارائه شده با نیاز افراد هم از نظر نوع و هم از نظر میزان و کیفیت خدمات، عدم توجه کافی به مصون سازی، پیشگیری، توانبخشی و توانمندسازی و باز اجتماعی شدن، نسلی و چرخه ای شدن فقر و آسیب اجتماعی</p>	<p>عدم کفایت پوشش ها و خدمات</p>	<p>۳</p>
<p>نیازسنجی و اولویت بندی صحیح براساس آزمون وسع، غربالگری و هدف یابی موثر، مصون سازی و پیشگیری، توانبخشی، توانمندسازی و باز اجتماعی شدن افراد فقیر و آسیب دیده</p>		

- لایه بندی نظام تامین اجتماعی (امدادی، حمایتی و بیمه ای)
- سطح بندی حوزه بیمه اجتماعی (پایه، مازاد و مکمل)
- اعمال تفکیک و تمایز کامل بین سطوح خدمات از نظر منابع و مصارف، شرایط برخورداری و ... در قالب صندوقها و حسابهای مجازی
- تبدیل سیستم از DB به NDC و سپس DC بترتیب در سطوح بالاتر
- تعمیم پوشش و فراگیری کامل، شبه اجباری شدن و اجباری شدن بیمه
- تعیین سهم الشرکه فرد و دولت براساس آزمون وسع و تعیین میزان تضمین دولت
- پرداخت حق بیمه بازنشستگی برای افراد (نیازمند، مددجو و توانخواه) قابل توانمندسازی همزمان با دریافت خدمات حمایتی
- پرداخت حق بیمه بازنشستگی برای افراد بیکار جویای کار همزمان با اعطای کمک هزینه معیشتی

۴	عدم پایداری مالی طرح های امدادی، حمایتی و بیمه ای	<p>عدم تامین و تضمین بار مالی تعهدی و بین نسلی، عدم رعایت تعادل منابع و مصارف، عدم رعایت اصول، قواعد و محاسبات بیمه ای، توزیع نابرابر اعتبارات و اولویت یابی نا صحیح</p> <p>تمرکز هدفمندسازی واقعی یارانه های اجتماعی، وضع مالیات اجتماعی، ایجاد زمینه مشارکت ذینفعان در تامین مالی به تناسب توان مالی، رعایت اصول و قواعد بیمه ای، توزیع عادلانه منابع</p>
---	--	---

- اقبال ضعیف غیر قابل توانمندسازی نظیر معلولین، سالمندان، بیماران لا علاج و صعب العلاج، از کار افتادگان کلی، کودکان بی سرپرست و بد سرپرست، زنان سرپرست خانوار علاوه بر دریافت مستمری کمک معیشتی براساس آزمون وسع از خدمات و مساعدتها و کمکهایی نظیر تامین سرپناه موقت، غذا و پوشاک، مستمری، مراقبت و نگهداری، مشاوره و مددکاری، برخوردار خواهند شد.
- اعمال تفکیک و تمایز کامل بین سطوح خدمات از نظر منابع و مصارف، شرایط برخورداری و ... در قالب صندوقها و حسابهای مجازی
- افزایش حداقل سن لازم برای بازنشستگی
- افزایش حداقل سابقه لازم برای بازنشستگی
- تمام شماری / ۵ ساله / ۱۰ ساله تمام شماری دوره محاسبه میانگین مبنای کسر حق بیمه برای برقراری مستمری
- اعمال قاعده مستمری جمع (اطاق پایاپای بیمه ای) بجای نقل و انتقال سوابق
- متناسب سازی مستمریهای سنواتی بجای یکسان سازی
- اتخاذ راهبردهای اقتصادی و تعامل با دولت جهت پیشگیری / کاهش تدریجی / تسویه تعهدات دولت
- اختصاص بخشی از منابع ناشی از بهره برداری انفال، خصوصی سازی و هدفمندسازی یارانهها به تقویت منابع حوزه رفاه و تامین اجتماعی
- وضع تعرفهها و عوارض جبرانی و ترمیمی برای آن دسته از فعالیت هائی که بر اشتغال ملی، سلامت و ... تاثیر منفی می گذارد و اختصاص منابع حاصل از آن به تقویت حوزه رفاه و تامین اجتماعی
- روزآمدسازی و سازگارسازی قوانین، مقررات و رویه ها با شرایط و اقتضائات و متغیرهای اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی، محیط کسب و کار و ...
- تغییر مربوط به میزان و زمان برخورداری بازماندگان (تعیین سهم شرکت ذینفع از سوی بیمه شده اصلی) با توجه به ایجاد پوشش فراگیر سطح پایه
- اعمال مالیات بر مستمری و حذف مالیات حق بیمه (ایجاد مشوق مالیاتی برای حق بیمه)
- اداره بخش سرمایه گذاری سازمانها و صندوقها بیمه گر بر اساس اصول حاکمیت شرکتی/ قانون تجارت و اصول اقتصاد مقاومتی و با رعایت اصول ریسک پائین، نقدشوندگی و بازدهی بالا
- پایان تصدی گری و بنگاهداری
- استفاده از ظرفیت خدمت گیرندگان و NGOها در اداره امور و خلق منابع
- اعمال رویکردهای مبتنی بر اشتغال و تولید ملی در سرمایه گذاری و سهم بری بیشتر نیروی کار
- معطوف ساختن سرمایه گذاریها به سمت آن دسته از فعالیت هائی که منجر به توانمندسازی و یا رفع حوائج و نیازهای جامعه تحت پوشش می شود (بطور مثال مسکن ارزان قیمت)
- بورسی یا بانکی کردن طرحها و پروژههای سرمایه گذاری برای ایجاد زمینه سیالیت، شفافیت، محاسبه پذیری و ...
- تمهید و تدارک سطح پایه خدمات تامین اجتماعی بعنوان حق همگانی و تکلیف دولت، برای تمام ایرانیان با اولویت و محوریت لایه بیمه های اجتماعی مبتنی بر روش مزایای معین و ایجاد دسترسی عادلانه به خدمات، اعطای مشوقهای لازم جهت مشارکت مالی ذینفعان و رفع موانع برخورداری از خدمات و زمینه سازی بهره مندی منصفانه از منابع عمومی براساس استحقاق سنجی .
- افزایش ضریب نفوذ بیمه ای کشور و ارتقاء سهم بیمه در سبد سرمایه گذاری مردم با طراحی یک ساختار و سازوکار واحد و یکپارچه برای تامین سطح پایه خدمات بیمه ای و مساعدت ها و حمایتهای اجتماعی و تامین مالی آن از طریق جلب مشارکت ذینفعان دارای توان مالی و کمک دولت به اقشار و گروههای هدف قابل توانمندسازی با منابع تحصیل شده از اجرای سیاستهای بازتوزیعی نظیر مالیات و حق بیمه به نحوی که :
 - پوشش اجباری سطح پایه بیمه های اجتماعی برای کلیه افراد دارای توان در آمدی و مالی با مشارکت آنان و کمک ها و مشوق های دولت
 - تامین پوشش بیمه ای پایه برای افراد محروم قابل توانمندسازی با تقبل ما به التفاوت حق بیمه توسط دولت تا زمان تحقق خوداتکایی آنان
 - ساماندهی نظامات بیمه های بازنشستگی سطح پایه براساس رابطه استخدامی و توان در آمدی افراد در قالب سه صندوق کشوری، لشکری و فراگیر
 - تقبل حق بیمه افراد محروم غیر قابل توانمندسازی و افرادی که با تأخیر تحت پوشش قرار گرفته اند از سوی دولت
 - ایجاد زمینه برخورداری غیر ایرانیان شاغل و ساکن در ایران از خدمات امدادی و حمایتی و سطح پایه پوشش بیمه ای

عدم تقدم مصون سازی و پیشگیری بر درمان، عدم توجه به سرچشمه های ایجاد فقر و آسیب، عدم ملازمت و مقارنت پیشرفت و عدالت، عدم اولویت بخشی به مصون سازی و پیشگیری و تمرکز بر درمان، فقر زیر ساختی	محرومیت و نابرابری های پیشینی	۵
اقتصاد عدالت بنیان، اولویت دادن به مصون سازی و پیشگیری، برابر سازی فرصتهای اقتصادی و اجتماعی، ایجاد زمینه مهاجرت معکوس یا روند معکوس توزیع امکانات به مناطق و افراد کم برخوردار		

- سازگارسازی فعالیتهای مربوط به رشد و پیشرفت در عرصه های مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی با اصل عدالت اجتماعی و تقید نظامات تصمیم سازی، تصمیم گیری، اجرایی و نظارتی بر رعایت مصالح عامه، با رویکرد کاهش نابرابری های پیشینی و پسینی غیر موجه اقتصادی و اجتماعی؛ جبران و ترمیم عوارض ناشی از محرومیت ها و آسیب های اجتماعی و اقتصادی و الزام به تدوین پیوست تامین اجتماعی برای طرحها و برنامه های کلان کشور که به تأیید وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی برسد.
- جلب مشارکت افراد ذینفع دارای توان و تمکن مالی در تامین بخشی از منابع مورد نیاز برای تدارک خدمات و پوششها
- برقراری تعرفه های و عوارض بر فعالیت ها و کالاهای آسیب رسان به اشتغال، معیشت و کیفیت زندگی مردم
- ایجاد ارتباط هوشمند بین سیستمهای مالیاتی و بیمه‌ای
- رفع فقر بیمه ای، افزایش ضریب نفوذ بیمه، ایجاد زمینه فراگیری کامل پوششهای بیمه ای سطوح پایه
- ایجاد فرصتهای برابر و نیز کاهش نابرابری های پیشینی و پسینی ناشی از آن با ارتقاء تاب آوری اجتماعی و ایجاد چتر فراگیر ایمنی و حمایت اجتماعی، پیاده سازی نظام پیشگیری از آسیبهای فردی، خانوادگی و اجتماعی، باز اجتماعی شدن محرومان و آسیب دیدگان و ایجاد زمینه بازگشت آنها به محیط کار، خانواده و جامعه و جلوگیری از نسلی شدن فقر و آسیب های اجتماعی.

عدم توجه به توانبخشی و توانمندسازی و باز اجتماعی شدن ، عدم ایجاد فرصت های برابر اقتصادی و اجتماعی ، عدم ترمیم امکانات و ظرفیت ها، محرومیت مضاعف مناطق و افراد محروم از امکانات و ظرفیت ها

حمایت از اقشار ضعیف، کمک به اقشار ضعیف برای رسیدن به فرصتهای برابر، ترمیم و جبران خسارات محرومیت ها و عقب ماندگی ها

- بسط و تعمیق عدالت اجتماعی و کاهش فاصله طبقاتی در ارائه خدمات تامین اجتماعی به مردم و تامین نیازهای اولیه و معیشتی آنان از طریق رفع فقر و محرومیت، توانمندسازی، کارآفرینی و رفع تبعیض های ناروا در بهره مندی از منابع عمومی، حذف تدریجی یارانه های قیمتی کالاهای غیر عمومی و تجمیع و تمرکز یارانه های معطوف به افراد و خانوارها و استفاده از منابع یارانه های اجتماعی موصوف، صرفاً برای تامین مالی استقرار نظام چند لایه تامین اجتماعی و رفع فقر چند بعدی .
- رفع کامل همپوشانی آن دسته از خدمات و پوشش ها که از محل منابع عمومی تامین می گردد و اختصاص آن به منابع حاصل از سایر اقشار و گروه های هدف
- توسعه برنامه های مبتنی بر توانمندسازی، کارگستری و ارتقاء مهارت برای خوداتکائی اقشار و گروه های هدف
- شکل گیری دیوان عدالت اجتماعی (به منظور تضمین حقوق اجتماعی مردم)
- بسط و تعمیق عدالت اجتماعی و کاهش فاصله طبقاتی در ارائه خدمات تامین اجتماعی به مردم و تامین نیازهای اولیه و معیشتی آنان از طریق رفع فقر و محرومیت، توانمندسازی، کارآفرینی و رفع تبعیض های ناروا در بهره مندی از منابع عمومی، حذف تدریجی یارانه های قیمتی کالاهای غیر عمومی و تجمیع و تمرکز یارانه های معطوف به افراد و خانوارها و استفاده از منابع یارانه های اجتماعی موصوف، صرفاً برای تامین مالی استقرار نظام چند لایه تامین اجتماعی و رفع فقر چند بعدی .
- تلاش در جهت ارائه خدمات اجتماعی مورد نیاز اقشار و گروه های هدف، براساس استحقاق سنجی و با ایجاد هماهنگی بین بخشی و تشریک مساعی دستگاه های اجرایی ذیربط و جلب همیاری خیرین در زمینه:
 - کمک به تامین مسکن اجتماعی و حمایتی برای محرومان و مددجویان
 - ایجاد زمینه بازگشت جاماندگان از تحصیل به مدارس و اعطای کمک هزینه تحصیلی به مددجویان و فرزندان آنها
 - کمک به تامین اشتغال حمایتی برای مددجویان و ایجاد فرصتهای شغلی متناسب برای آنها
 - کمک به تامین سبد غذایی و خدمات بهداشتی و درمانی اولیه برای نیازمندان

عدم توجه به توازن منطقه ای و آمایش سرزمین در توزیع امکانات و ظرفیت ها، محرومیت مضاعف مناطق و افراد محروم از امکانات و ظرفیت ها	عدم دسترسی عادلانه به	۷
ایجاد پوشش فراگیر، اولویت بخشی به مناطق کم برخوردار (محروم مرزی)، استخراج نقشه و اطلس فقر و آسیب و رصد پویایی های فقر و آسیب اجتماعی	پوشش ها و خدمات	

- توسعه عدالت منطقه‌ای / قومیتی / جنسیتی / صنفی
- برای برون رفت از چالش‌های موجود و شناسایی و تشخیص استحقاق و استطاعت (برخورداری) و (فقر و محوریت) و تعیین جامعه هدف و تعیین بسته خدمات مورد نیاز بایستی نسبت به شکل دهی پایگاه اطلاعات، سامانه و پنجره واحد خدمات تأمین اجتماعی و تخصیص شناسه واحد و پرونده الکترونیکی تأمین اجتماعی برای آحاد جامعه اقدام نمود.
- لکه‌گیری و پرکردن خالها از طریق غربال‌گری اجتماعی، نیازمندیابی فعال، فراخوان گروه‌ها و اقشار هدف و آزمون وسع
- متناسب‌سازی و متعادل‌سازی سطح خدمات بر اساس توازن منطقه‌ای و آمایش سرزمین

بهره مندی نا متعادل و نا متوازن از منابع عمومی، جذب بیشتر منابع و اعتبارات توسط دستگاهها و افراد برخوردار، سرانه نا برابر از بودجه رفاهی، اولویت بندی نا صحیح

ایجاد سرانه متناسب در بهره مندی از منابع عمومی، تمرکز یارانه های اجتماعی بر رفع فقر و آسیب، اعمال رویکرد ذینفع محور به جای دستگاه محور در توزیع منابع

عدم بهره مندی عادلانه از منابع عمومی

۸

- در حوزه بیمه های اجتماعی (درمان، بازنشستگی، از کارافتادگی و ...) نیز بایستی به سرعت نسبت به اجرای اصلاحات سیستماتیک و پارامتریک، ساختاری و فنی و اجرایی در چارچوب نظام چند لایه (امدادی، حمایتی و بیمه ای) و چند سطحی (سطوح پایه، مازاد و مضاعف و مکمل) اقدام نمود.
- اعمال و رعایت عدالت در برخورداری از خدمات/ در دسترسی به خدمات/ در بهره مندی از منابع عمومی حسب مورد بر اساس نیاز یا میزان مشارکت
- تغییر نحوه اعمال افزایش مبنای کسر حق بیمه ناشی از مدرک تحصیلی، ارتقاء سمت و
- علاوه بر منابع و اعتبارات مصوب دولتی، کمکها و مشارکتهای مردمی، خیریه و موقوفات و ... ، تا پایان سال ۱۴۰۰ منابع لازم برای تضمین و تامین سطح پایه خدمات حمایتی و بیمه ای برای آحاد مردم بویژه اقشار ضعیف در قالب نظام متمرکز تامین اجتماعی از محل هدفمندسازی یارانه ها، وضع مالیات اجتماعی، واگذاری سهام و دارایی های دولت و عندالاقضاء برداشت از صندوق توسعه ملی حسب مصوبات شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه قابل تامین خواهد بود و در سالهای بعد در قالب لوایح بودجه سنواتی لحاظ خواهد گردید .

۹	ساختارهای متعدد و پراکنده	رویکردهای بخشی و دستگاهی، سازمانها و صندوقها و موسسات متعدد با رویکرد بخشی، عدم رعایت صرفه در مقیاس، ساختارهای موازی، فعالیتهای مضاعف تقسیم کار نوین و حیطة بندی فعالیت دستگاه ها، تجميع، ادغام و انحلال دستگاههای موازی و غير ضرور، تنظيم گری بجای تمرکز ساختاری
---	---------------------------	--

- در قلمروهای امدادی و حمایتی که بیشتر متکی به منابع دولتی و بودجه عمومی و نیز مشارکتهای مردمی است، بایستی به سمت اصلاح ساختار، رفع موازی کاری و رفع همپوشانیها و ... اقدام نمود و ترتیباتی اتخاذ کرد تا کلیه منابع بصورت هدفمند و معطوف و متناسب با نیاز افراد بین نهادهای متولی مربوطه تقسیم گردیده و تخصیص یابد.
- حذف ورودیهای جدید به صندوقهای کوچک و تمرکز آنها در یک سازمان و ادغام تدریجی صندوقهای کوچک با اعمال محاسبات بیمه ای قبل از ادغام هر یک از صندوقها و تعیین منابع و مصارف، ذخایر و اندوختهها و تعهدات آتی و تعهد دولت برای تضمین و تأمین آن بصورت تعهدی و بین النسلی و تعریف منابع جدید برای سطح پایه خدمات افراد نیازمند جهت تامین مالی خدمات کف سطح پایه بیمه های بازنشستگی (بیمه فراگیر) کمک به تامین مالی و خدمات پایه گروهها و اقشار هدف در قالب مالیاتها و عوارض و تعرفه های اجتماعی برای فعالیتهای کالاها و آسیب رسان به کیفیت زندگی مردم (معیشت، سلامت و...)
- تجميع، ادغام، انحلال، فریز (تعليق فعالیت) و ... سازمانها و صندوقهای بیمه گر اجتماعی ورشکسته
- مهندسی مجدد ساختار بر اساس پذیرش اصل ورودی متفاوت/ خروجی متفاوت در قالب صندوقها و حسابهای مجازی
- بازآرایی و مهندسی مجدد سازمان اداری و اجرائی کار در قلمروهای سیاست گذاری، برنامه ریزی، تخصیص منابع، نظارت عالی و راهبردی در بخشهای مختلف امدادی، حمایتی و بیمه ای

فقدان وحدت رویه، عدم تفکیک نظام بازنشستگی از بیمه بازنشستگی، عدم تفکیک نظام سلامت از نظام بیمه سلامت	سازوکارهای متنوع و متکثر	۱۰
ایجاد وحدت رویه و استانداردهای فعالیتها، تفکیک نظامات تولید، تامین مالی و ارائه خدمات از یکدیگر، قاعده گذاری و ریل گذاری خدمات با رویکرد پلنفرمی		

- تفکیک قوانین و مقررات استخدای از بیمه‌ای
- تفکیک و تمایز کامل فعالیت‌های امدادی، حمایتی، بیمه‌ای و تقسیم کار اصولی و تخصصی شدن وظائف و ماموریت‌ها و در عین حال حذف ساختارهای مضاعف و موازی
- ایجاد وحدت رویه و یکسان سازی فرایندهای ارائه خدمات
- اعمال نظارت راهبردی و عالی بر رعایت اصول، قواعد و محاسبات بیمه ای بجای مداخله و تصدیگری
- پذیرش و تبعیت کامل کلیه دستگاههای اجرای حاکمیتی (قوای مقننه و قضائیه) و (دولتی قوه مجریه) عمومی و غیر دولتی و خصوصی از ضوابط مربوط به وحدت رویه و یکسان سازی فرایندهای ارائه خدمات و تبادل اطلاعات رفاه و تامین اجتماعی، الزام به اخذ و درج شناسه واحد خدمات اجتماعی برای کلیه دریافتها و پرداختهای ذینفعان و نیز در زمان ارائه خدمات از طریق پنجره واحد خدمت رفاه و تامین اجتماعی و ایجاد ضمانت اجرایی و احتساب بعنوان تخلف برای فعالیتها و دریافتها و پرداختها یی که بدون رعایت ضوابط فوق انجام می شود.
- ضرورت تهیه "پیوست محاسبات بیمه ای (اکچواریال)" برای کلیه طرحها و لوایحی که مرتبط با حوزه بیمه‌های اجتماعی ارائه می شود، قبل از تصویب و نظارت بر فرایند اندوخته‌گذاری بیمه‌گران اجتماعی با رعایت حاکمیت شرکتی و قانون تجارت و رعایت استانداردهای گزارشگری مالی و بیمه سنجی (اکچواری) خاص سازمانها و صندوقهای بیمه گر اجتماعی.

ریل گذاری ، فصل الخطاب برای همه اجزای حاکمیت دولت، تعیین حقوق و تکالیف متقابل دولت و مردم، ایجاد اتفاق نظری و اجماع عملی، تفویض و تنفیذ اختیارات

ابلاغ سیاستهای کلی تأمین اجتماعی ، تعیین سیاست رفاهی و ریل گذاری مسیر حرکتی تمام قواء، تعیین عالیتترین رکن تصمیم گیری

فقدان سیاست رفاهی متعین

۱۱

- "عدالت" همواره بعنوان یکی از آرمانهای متعالی انقلاب اسلامی و معمار کبیر آن حضرت امام خمینی (ره) مطرح بوده و در اصول مختلف قانون اساسی تبلور یافته و در رهنمودهای مقام معظم رهبری بارها بر تقارن و ملازمت "پیشرفت" و "عدالت" تأکید و تصریح شده و به همین سبب است که ترجمان رویکرد عدالت در حوزه اجتماع که همانا «نظام چند لایه تأمین اجتماعی کشور» می باشد و در ارزش ها و هنجارهای دینی و ملی تمدن ایرانی - اسلامی ریشه دارد، بایستی در فرایند گذار کشور به سمت توسعه و تعالی اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ...» ملحوظ نظر قرار گیرد.
- مقدمه یا سرلوحه تمامی این اقدامات، بایستی تهیه و تدوین و ابلاغ "اصول و سیاست های کلی نظام در حوزه تأمین اجتماعی" باشد تا فصل الخطاب کلیه اجزاء و عناصر نظامات تصمیم سازی، تصمیم گیری و اجرایی قرار گیرد.
- کلیه افراد توانمند و دارای استطاعت مالی و نیز اقشار ضعیف قابل توانمندسازی که مشمول قوانین بیمه بازنشستگی کشوری، لشکری و کار و تأمین اجتماعی نیستند و فاقد رابطه مزد بگیری می باشند، تحت پوشش بیمه اجتماعی سطح پایه (درمان، بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت) قرار می گیرند. میزان سهم الشرکه دولت براساس آزمون وسع تعیین می گردد.

عدم تعیین ارکان تصمیم سازی ، تصمیم گیری، اجرایی و نظارتی، تنظیم گری قوانین و مقررات، وحدت رویه و استانداردها، نظارت، گزارش گیری و گزارش دهی، رصد و پایش

تعیین محوریت و تولیت برای ایجاد تناسب اختیار و مسئولیت، ایجاد ضمانت اجرایی برای تصمیمات ، ایجاد تمرکز در راهبری کلان، تعیین بسته خدمت و جامعه هدف

فقدان نهاد قاعده گذار و تنظیم گر

۱۲

• دولت مکلف است برای تمامی اقشار ضعیف قابل توانمندسازی و آسیب دیدگان اجتماعی اقدامات لازم در زمینه توانبخشی، آموزش های فنی و حرفه ای، ارتقاء مهارت، ایجاد زمینه اشتغال و یا راه اندازی کسب و کار خرد و خانگی، باز اجتماعی شدن و بازگشت به محیط خانواده کار و جامعه را فراهم نموده و تا زمان تحقق توانمندی و خود اتکایی آنان، نسبت به برقراری مقرری بیکاری و مقرری کمک معیشتی و نیز پرداخت حق بیمه پوشش بازنشستگی آنان اقدام نماید.

• ایجاد صندوق تضمین مالی بیمه گران اجتماعی

• ایجاد شفافیت، محاسبه پذیری، پاسخگوئی، مسئولیت پذیری و اداره اقتصادی امور و رعایت صرفه و صلاح در فعالیتها

• ایجاد یکپارچگی و انسجام ساختاری در امور حاکمیتی مربوط به قلمروی تامین اجتماعی

• ضوابط مربوط به قاعده گذاری و تنظیم گری فعالیتهای نظام متمرکز تامین اجتماعی، تعیین بسته خدمت، جامعه هدف خدمات، نحوه انجام آزمون وسع و شاخصها و سنجه های آن، تعیین میزان مشارکت ذینفعان در تامین مالی تعیین نهاد ارائه کننده خدمت، رفع همپوشانی ها مداخلات اصلاحی مورد نیاز و ... توسط " ... " با هماهنگی مبادی ذیربط تهیه و به تصویب شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه خواهد رسید.

همپوشانی و برخورداری مضاعف و من غیر حق، خلاء پوشش و عدم دسترسی، اتکاء به آمارهای سرشماری، روندی و دستگاهی برای تخصیص منابع، تعارضات بخشی و دستگاهی، عدم تمرکز اطلاعات

ایجاد پایگاه ملی ایرانیان از طریق تبادل اطلاعات مربوط به کلیه دریافتها و پرداختهای رفاهی، ایجاد سامانه، پایگاه اطلاعات و پنجره واحد خدمات تامین اجتماعی، رویکرد پلتفرم دیجیتالی

- بمنظور شکل گیری پایگاه اطلاعات ملی ایرانیان مبتنی بر اطلاعات مربوط به وضعیت معیشت، سلامت، اشتغال و کسب و کار و ... افراد و خانواده ها، تمامی دستگاههای اجرایی، وزارتخانه ها، بنیادها و نهادهای انقلابی و حاکمیتی مکلف به ارائه اطلاعات مرتبط با مشخصات هویتی (کد ملی)، موقعیت مکانی (کد پستی)، وضعیت معیشت و کسب و کار (شغلی) و نیز کلیه دریافتها و پرداختهای افراد و خانواده ها به پایگاه اطلاعات ملی ایرانیان می باشند.
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با هماهنگی دستگاههای ذیربط (سازمان اداری و استخدامی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت معدن، تجارت) نسبت به تکمیل اطلاعات مربوط به وضعیت شغلی و کسب و کارهای تمامی ایرانیان اعم از نیروهای مسلح، کارمندان، کارگران، بازنشستگان، صاحبان کسب و کار، صاحبان حرف و مشاغل آزاد، دانش آموزان و دانشجویان، آزادکاران، کشاورزان و ... اقدام و آنرا به همراه کد ملی و کدپستی هر فرد و خانوار در قالب پرونده الکترونیک تلفیق و بروز رسانی نماید.
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف به ایجاد پایگاه اطلاعات، سامانه و پنجره واحد خدمات نظام متمرکز تامین اجتماعی و ایجاد پرونده الکترونیک برای تمامی افراد و خانواده ها می باشد. اطلاعات مزبور ملاک بررسی و تعیین میزان استحقاق افراد و خانواده ها برای برخورداری از کمک و مساعدت دولت و تعیین استطاعت افراد و خانواده ها برای مشارکت در پرداخت حق بیمه خواهد بود.
- علاوه بر سازوکارهای موجود نهادهای حمایتی، خیریه ها، موقوفات، مشارکتهای مردمی و داوطلبانه، شهرداریها و دهیاری ها شناسایی اقشار ضعیف و تشخیص نیاز آنها بصورت محله محور و با استفاده از معتمدین، معمرین، روحانیون و بسیجیان و از طریق مساجد و پایگاههای بسیج انجام می پذیرد.

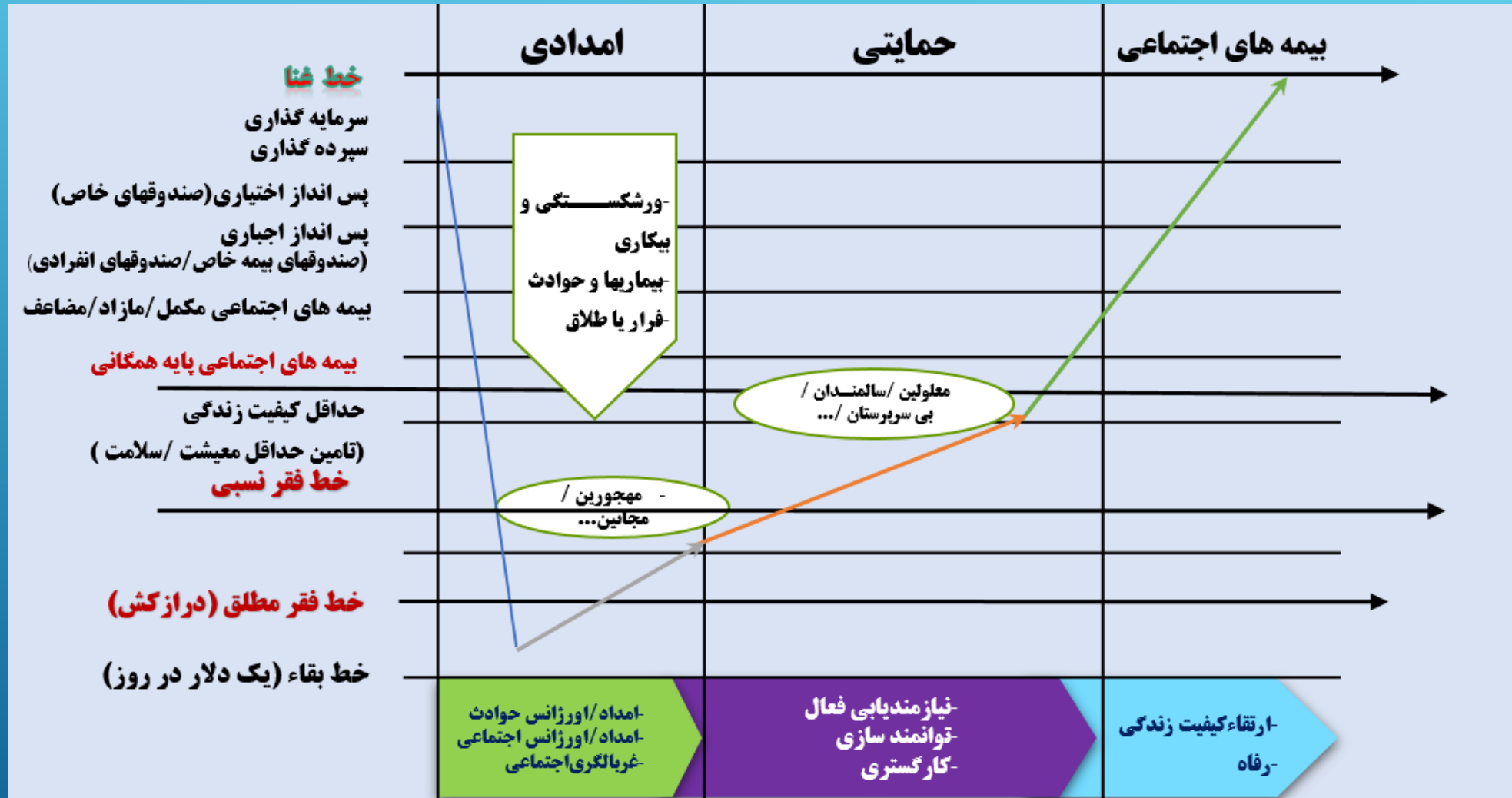
عدم لایه بندی و تفکیک و تمایز حوزه های امدادی، حمایتی و بیمه ای، عدم سطح بندی خدمات و پوشش ها (پایه، مازاد و مکمل)، عدم انجام آزمون وسع برای تعیین استطاعت و استحقاق	عدم انجام آزمون وسع براساس	۱۴
لایه بندی (امدادی، حمایتی و بیمه ای) و سطح بندی لایه بیمه ای (پایه مازاد و مکمل) خدمات و پوشش ها، تشکیل پرونده الکترونیک مبتنی بر کد ملی، کد پستی و کد شغلی، آزمون وسع (استطاعت و استحقاق)	لایه بندی و سطح بندی خدمات	

- انجام آزمون وسع و بررسی اطلاعات پرونده الکترونیک نظام متمرکز تامین اجتماعی، ملاک تعیین فهرست اولیه افراد توانمند (برخوردار) و ضعیف (نیازمند غیر برخوردار) قرار گرفته و اقشار ضعیف به دو دسته قابل توانمند سازی و غیر قابل توانمندسازی تقسیم می شوند .
- کلیه افراد توانمند و دارای استطاعت مالی و نیز اقشار ضعیف قابل توانمندسازی که مشمول قوانین بیمه بازنشستگی کشوری، لشکری و کار و تامین اجتماعی نیستند و فاقد رابطه مزد بگیری می باشند، تحت پوشش بیمه اجتماعی سطح پایه (درمان، بازنشستگی، از کار افتادگی و فوت) قرار می گیرند. میزان سهم شرکت دولت براساس آزمون وسع تعیین می گردد. این حکم شامل مدد جویان فعلی نهادهای حمایتی نیز می باشد تا پس از توانبخشی و توانمندسازی و خود اتکایی بتوانند پوشش بیمه ای خود را تداوم ببخشند .
- وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و کلیه سازمانهای بیمه گر اجتماعی مکلفند تمامی موانع بیمه شدن اقشار مختلف نظیر صاحبان حرف و مشاغل آزاد و تجاری، افراد دارای توان و درآمد غیر مزدی و آزادکاران را رفع نمایند .
- کلیه دریافتها و پرداختهای افراد و خانوارها (مقرری، مستمری، یارانه و ...) و ما به ازای ریالی خدمات، تسهیلات، مساعدتها، حمایتها و کمکهای دریافتی افراد و خانواده ها از طریق پنجره واحد انجام و در پرونده الکترونیک مربوطه ثبت و ضبط و بروزرسانی می گردد .

شمای کلی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی در صورت تحقق سیاستهای کلی رفاه و تأمین اجتماعی

فرآیند توانمندسازی و تغییر جانمایی و مسیر حرکتی آحاد مردم در قلمروهای مختلف نظام چند لایه رفاه و تامین اجتماعی کشور

قانون اساسی
(اصول ۳، ۲۱، ۲۸، ۲۹، ۳۱ و ۴۳)

گفتمان، احکام و اسناد بالادستی

(بیانات امام و رهبری / سند چشم‌انداز / الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت / منشور گام دوم / سیاست‌های کلی برنامه ششم)
عدالت اجتماعی - تامین حد کفاف و تعالی فرد، خانواده و جامعه

نظام چندلایه تامین اجتماعی

- اصول فراگیری، جامعیت، کفایت و پایداری مالی
- لایه بندی و سطح بندی خدمات
- تعیین حقوق و تکالیف متقابل مردم و دولت

تنظیم‌گری مقررات (رگولاتوری)

- تنظیم‌گری قوانین و مقررات
- صدور مجوز تاسیس و فعالیت
- نظارت
- شفافیت، پاسخگویی و کارایی

نظام نوین بیمه‌های اجتماعی (بیمه شدگان جدید)

- اعمال کلیه اصلاحات سیستماتیک، پارامتریک و ساختاری
- حذف کلیه معافیتها و تخفیفات
- سطح‌بندی خدمات و تعیین میزان مشارکت فرد در هر یک از سطوح براساس آزمون وسع
- حذف کلیه بازنشستگی‌های پیش از موعد و مشوق برای بازنشستگی‌های پس از موعد

مقدمات و زیرساختها

- سامانه، پایگاه اطلاعات و پنجره واحد خدمات
- نظام درآمد- هزینه خانوار (احصا کلیه دریافتها و پرداختها)
- شناسه یکتا و پرونده الکترونیک رفاه و تامین اجتماعی
- مبتنی بر خانوار

اصلاحات بیمه‌ای

اصلاحات بیمه‌ای

باتشكر